

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗЕМЕЛЬНИЙ КАДАСТР

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти Бакалавр
Галузь знань 19 Архітектура та будівництво
Спеціальність 193 Геодезія та землеустрій
Освітня кваліфікація Бакалавр з геодезії та землеустрою
Освітня програма – Геодезія, землеустрій та кадастр

І семестр 2025-2026 н. р.

Лекції та практичні заняття відповідно до розкладу <http://rasp.kart.edu.ua>

Провідний викладач: Угненко Євгенія Борисівна (завідувач кафедри, професор)

Контакти: 38 (057) 730-10-67, **e-mail:** ugnenko.ievgenia@gmail.com.

Викладачі курсу: Угненко Євгенія Борисівна (завідувач кафедри, професор)

Веб-сторінки курсу: <http://khttp://kart.edu.ua/mat-po-fak-ua/mat-fak-bud-ua>

Додаткові інформаційні матеріали: http://gis.dctel.net.ua/trimble_gis/catalog/total.htm

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни “Державний земельний кадастр” є засвоєння студентами основних положень земельного кадастру, змісту і порядку складання відомостей з кадастрового зонування, кадастрових зйомок, бонітування ґрунтів, економічної оцінки земель, грошової оцінки земельних ділянок, державної реєстрації земельних ділянок, обліку кількості та якості земель на базовому, регіональному і державному рівнях.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Державний земельний кадастр» є:

- визначення поняття і сутності земельного кадастру;
- вивчення історичних і соціально-економічних передумов зародження земельного кадастру;
- аналіз змісту, методів і принципів проведення земельного кадастру;
- пізнання сутності, сучасного змісту і тенденцій розвитку земельного кадастру на різних етапах розвитку земельних відносин в Україні;
- пізнання сутності і змісту галузевих земельних кадастрів та їх цільового використання;
- вивчення порядку та методики проведення складових частин державного земельного кадастру на базовому, регіональному та державному рівнях;
- вивчення методів отримання, обробки та аналізу даних для державного земельного кадастру;
- вивчення методики формування інформаційних банків даних про земельні ділянки та складання відповідної звітної (балансової) земельної документації;
- навчити студентів використовувати кадастрові дані при вирішенні різних господарських задач базовому, регіональному та державному рівнях;
- вивчення зв'язку земельного кадастру з іншими державними заходами та науковими дисциплінами за спеціальністю;
- встановлення конституційних вимог щодо перспектив розвитку системи земельного кадастру в Україні і його основних напрямків вдосконалення;
- вивчення сутності і напрямків розвитку земельного кадастру в інших країнах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- призначення та задачі державного земельного кадастру;
- зміст, принципи та порядок проведення державного земельного кадастру;
- сутність та зміст галузевих земельних кадастрів та їх цільового використання;
- методику отримання, обробки та аналізу даних для державного земельного кадастру;
- методику отримання та використання земельно-кадастрових даних при

вирішенні господарських задач і регулюванні рентних, ринкових і земельних відносин;

- особливості розвитку земельного кадастру в інших країнах;
- перспективи розвитку системи земельного кадастру в Україні і його основних напрямків вдосконалення.

вміти:

- одержати, обробити, проаналізувати дані для земельного кадастру;
- одержати, обробити, провести аналіз і дати оцінку земельно-кадастровим показникам;
- використовувати земельно-кадастрові показники в системі управління земельними ресурсами;
- встановити тенденції та напрямки розвитку земельного кадастру в Україні та зарубіжних країнах;
- використовувати набуті знання з земельного кадастру при вивченні кадастру населених пунктів, земельного права, управління земельними ресурсами, землепорядного проектування та інших спеціальних дисциплін, при виконанні магістерських робіт та при курсовому та дипломному проектуванні.

Навчальна дисципліна складається з таких змістовних модулів

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ТА ПОРЯДОК ВЕДЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ЗЕМЕЛЬНОГО КАДАСТРУ

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні та правові основи державного земельного кадастру.

Тема 1. Загальні поняття та відомості про земельний кадастр в Україні. Передумови ведення та історичні аспекти його розвитку. Сучасне нормативно-правове забезпечення.

Тема 2. Предмет, завдання, принципи і зміст земельного кадастру та його роль у регулюванні земельних відносин, проведенні земельної реформи та розвитку ринку земель в Україні.

Тема 3. Земельні ресурси - об'єкт державного земельного кадастру. Адміністративно-територіальний поділ України. Цільове використання земель.

Тема 4. Кадастри природних ресурсів України. Інформаційна взаємодія земельного і інших кадастрів.

Тема 5. Земельно-кадастрові системи в різних країнах світу.

Змістовий модуль 2. Ведення державного земельного кадастру.

Тема 6. Складові частини та ведення державного земельного кадастру.

Тема 7. Кадастрове зонування – призначення, методика здійснення.

Тема 8. Кадастрові зйомки. Кадастровий план та карта.

Тема 9. Бонітування ґрунтів – основні поняття, зміст, завдання, об'єкт та предмет, призначення, методика проведення.

Тема 10. Економічна оцінка земель - основні поняття, зміст, завдання, об'єкт та предмет, методологічні основи та методика проведення.

Тема 11. Нормативна грошова оцінка. Законодавче забезпечення, методика розрахунку, зміст технічної документації.

Тема 12. Експертна грошова оцінка. Умови проведення, принципи та методики розрахунку.

Тема 13. Державна реєстрація земельних ділянок. Методологічні основи та методика здійснення.

Тема 14. Облік кількості та якості земель - зміст, принципи здійснення, значення.

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми
	Модуль 1
1	Загальні відомості земельних ресурсів об'єкту дослідження
2	Характеристика земельних ресурсів об'єкту дослідження
3	Правова характеристика земельних ресурсів об'єкту дослідження
4	Бонітування ґрунтів на території сільськогосподарських підприємств
5	Кадастри природних ресурсів України
6	Складові частини та ведення державного земельного кадастру.
7	Кадастрове зонування –методика здійснення.
8	Види земельно-кадастрової документації.
9	Автоматизована система ведення земельно-кадастрової документації.
10	Практичне використання даних земельно-кадастрових та геопросторових даних
11	Економічна оцінка земель у сільськогосподарських підприємствах
	Модуль 2
1	Системно-діагностичний аналіз використання земель населених пунктів
2	Нормативне забезпечення земельно-оціночних робіт
3	Правове забезпечення земельно-оціночних робіт
4	Земельно-оціночна структуризація території населеного пункту
5	Прояв локальних факторів впливу на результати оцінки
6	Методичні підходи до нормативної грошової оцінки земель населених пунктів
7	Визначення нормативної грошової оцінки земель населених пунктів
8	Методичні підходи до нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення
9	Визначення нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення
10	Методичні підходи до нормативної грошової оцінки земель несільськогосподарського призначення (крім земель населених пунктів)

11	Визначення нормативної грошової оцінки земель несільськогосподарського призначення (крім земель населених пунктів)
----	--

Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до семінарських занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни;
- підготовка до виконання модульної контрольної роботи (тестування);
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- підготовка до складання іспиту за контрольними питаннями.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Назва теми
Модуль 1	
1	Загальні відомості та характеристика земельних ресурсів об'єкту дослідження
2	Систематизація та обробка даних для державного земельного кадастру
3	Бонітування ґрунтів на території сільськогосподарських підприємств
4	Економічна оцінка земель у сільськогосподарських підприємствах
5	Грошова оцінка земель
Модуль 2	
1	Вивчення залежності рентного доходу від місцеположення населеного пункту у загальнодержавній, регіональній і місцевій системах виробництва і розселення
2	Характеристика містобудівної цінності території в межах населеного пункту
3	Вивчення впливу місцерозташування земельної ділянки в межах економіко-планувальної зони на її оцінку
4	Вивчення видів використання земельної ділянки і встановлення складу утідь земельної ділянки
5	Планово-картографічне забезпечення земельно-оціночних робіт

Методи навчання

Навчальний процес здійснюється за традиційною технологією: лекції, практичні заняття, поза аудиторна робота. Під час проведення занять використовуються засоби наочності (зокрема плакати, мультимедійні презентації, наочні таблиці, малюнки, схеми, моделі, відеофільми). Практичні заняття головним чином спрямовано на опанування методами розв'язання типових конкретних задач, які найчастіше зустрічаються у практичній роботі землевпорядного виробництва.

Правила оцінювання

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання непередбачено за навчальним планом

Відвідування лекцій:

Бали за цю складову нараховуються взагалі, якщо студент не відвідував більш 50 % лекційних занять у модулі без поважних причин, то необхідно самостійно опрацювати лекційний матеріал та відпрацювати у лектора (відповіді на запитання з кожної пропущеної лекції та конспект). За відвідування кожної лекції нараховується 1,4 бали. **Максимальна сума становить 5 балів.**

Ступінь залученості:

Мета участі в курсі – залучити вас до дискусії, розширити можливості навчання для себе та своїх однолітків та дати вам ще один спосіб перевірити свої погляди на питання топографії та топографічного знімання. Участь буде оцінюватися на основі кількості та вірності ваших відповідей. Питання, хоча й заохочуються, однак не оцінюються в цьому блоці. Ми намагаємося надати всім студентам рівні та

справедливі можливості для підвищення власною залученості. **Максимальна сума становить 10 балів.**

Практичні заняття:

За відвідування кожного практичного заняття нараховується 1 бал (до 10 балів), ступенем залученості (до 20 балів). Ступінь залученості визначається участю у дискусіях. **Максимальна сума становить 10 балів.** Навчальний матеріал пропущених занять студент повинен опанувати самостійно. Якщо заняття пропущені без поважних причин, студент повинен відповісти на контрольні запитання з матеріалу кожного такого заняття.

Модульне тестування:

Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання (20 питань в тесті, кожна вірна відповідь оцінюється в 4 бали). **Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.**

До перелічених складових модульної оцінки можуть нараховуватися **додаткові бали** за участь студента у науковій роботі, підготовці публікацій, робіт на конкурси, участь в олімпіадах тощо.

Залік / Іспит:

Студент отримує з іспит за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає заліковий / екзаменаційний бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на заліку / іспиті, відповівши на питання викладача.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства. Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту

створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій. Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>

Питання для самоконтролю і перевірки

1. Роль земельного кадастру при проведенні земельної реформи в Україні.
2. Основні фактори, які впливають на підвищення раціональності та ефективності використання земельного фонду.
3. Загальні відомості про земельний кадастр та його зв'язок із земельним законодавством.
4. Характер та зміст земельного кадастру в умовах багатуукладної економіки.
5. Виробнича обумовленість земельного кадастру при багатуукладній економіці сільського господарства.
6. Зв'язок державного земельного кадастру з іншими галузевими кадастрами.
7. Роль земельного кадастру в створенні матеріально-технічної бази розвитку галузей народного господарства. Ціна землі та система оподаткування за її використання.
8. Роль земельного кадастру при організації ефективного використання земельного фонду країни та охорона землі в різних природних зонах.
9. Значення земельного кадастру при розміщенні галузей народного господарства.
10. Пріоритетність земель в різних галузях народного господарства.
11. Використання результатів земельного кадастру при проведенні організації території, меліорації земель.
12. Зв'язок земельного кадастру з іншими науковими дисциплінами.
13. Земельний кадастр, охорона ґрунтів та моніторинг земель.
14. Основні принципи проведення земельного кадастру.
15. Складові частини земельного кадастру, зв'язок між ними та взаємообумовленість.
16. Зв'язок народного господарства з обліком та оцінкою земель.
17. Організація та порядок проведення державного земельного кадастру.
18. Складові частини та види народногосподарського обліку.
19. Основні вимірники (показники), які застосовуються при проведенні земельного кадастру.
20. Державний земельний фонд та об'єкт земельного кадастру.
21. Основні категорії земель в Україні, їх роль при веденні земельного кадастру.
22. Землі сільськогосподарського призначення. Основні землевласники та землекористувачі.
23. Основні землевласники (землекористувачі) та їх відповідальність за використання земель по призначенню в межах вимог нового законодавства.
24. Землі населених пунктів, їх правове та господарське положення.
25. Землі державного запасу та їх використання в народному господарстві.
26. Землі несільськогосподарського призначення (промисловості, транспорту та ін.), умови їх використання та обліку.
27. Розподіл земельного фонду країни за природноеконічними зонами.

- 28.Права та обов'язки землевласників (землекористувачів) та орендарів.
- 29.Розподіл земельного фонду в Україні. Земельний кодекс та його призначення.
- 30.Основні заходи, що проводять при раціональному використанню земель.
- 31.Способи отримання необхідних даних для ведення земельного кадастру.
- 32.Види зйомок та обстежень земель при організації та веденні земельного кадастру, їх зміст та використання.
- 33.Єдність номенклатури земельних угідь.
- 34.Статистичні способи отримання, обробки та аналізу необхідних даних для ведення земельного кадастру.
- 35.Програма статистичного спостереження в земельному кадастрі. Вимоги щодо її використання.
- 36.Статистичні способи отримання та аналізу даних при веденні земельного кадастру. Метод балансу.
- 37.Поточний та вибіркового методи визначення первинних даних земельного кадастру.
- 38.Метод групувань, який використовується при обробці даних земельного кадастру.
- 39.Метод визначення абсолютних величин
- 40.Визначення відносних величин земельного кадастру.
- 41.Статистичні прийоми виявлення взаємозв'язку між земельно-кадастровими показниками.
- 42.Спосіб визначення середніх величин.
- 43.Семантичний (текстовий) спосіб відображення земельно-кадастрових відомостей. Статистичні таблиці та порядок їх складання.
- 44.Графічний спосіб відображення земельно-кадастрових відомостей.
- 45.Застосування сучасних комп'ютерних технологій при обробці даних земельного кадастру.
- 46.Земельний кадастр та його складові частини.
- 47.Земельна реєстрація, її види та різновиди.
- 48.Кількісний та якісний облік земель.
- 49.Оцінка земель та її зміст.
- 50.Характеристика існуючої земельної реєстрації та обліку земель.
- 51.Землеволодіння та землекористування, як основна обліково реєстраційна одиниця.
- 52.Земельні угіддя – основний елемент обліку.
Характеристика якості земельних угідь за матеріалами:
а) ґрунтового, б) геоботанічного, в) меліоративного обстежень.
- 53.Основні види обліку земель та принципи його проведення.
- 54.Основна земельно-кадастрова документація, вимоги щодо її оформлення.
- 55.Поняття про бонітування ґрунтів.
- 56.Об'єкт, предмет та критерії бонітування.
- 57.Використання спеціальних обстежень для проведення бонітування ґрунтів.
- 58.Дослідні роботи з бонітування ґрунтів, які проводяться на Україні.
- 59.Поняття про економічну оцінку земель, ціна землі.

60. Встановлення залежностей між предметом та критерієм при побудованні оціночної шкали.
61. Землі лісогосподарського призначення. Порядок контролю за використанням цих земель.
62. Методика побудови оціночної шкали за природними властивостями.
63. Земельний кадастр в умовах меліорації земель.
64. Оцінка земель та її роль в здійсненні колективного підяду, оренди земель сільськогосподарських підприємств та їх підрозділів.
65. Якісний облік та умови його проведення в новій земельно-кадастровій документації.
66. Зміст банку даних, необхідного для оцінки земель.
67. Використання результатів бонітування ґрунтів.
68. Використання результатів економічної оцінки земель.
69. Орендні форми організації та використання земель.
70. Землеустрій та земельний кадастр.
71. Ціна землі та її зміст. Плата за землю.
72. Моніторинг земель.
73. Порядок проведення земельної реєстрації земельних ділянок різних форм власності.
74. Банк даних для проведення земельного кадастру:
 - а) банк даних 1, його зміст, призначення та властивості;
 - б) банк даних 2, його зміст, призначення та властивості;
 - в) банк даних 3, його зміст, призначення та властивості;
 - г) банк даних 4, його зміст, призначення та властивості;
75. Ступінь точності здійснення обліку земель. Умови отримання та використання первинного матеріалу.
76. Основні передумови проведення земельного кадастру в Україні.
77. Види використання землею в сільських і селищних радах. Порядок їх юридичного та технічного оформлення.
78. Основний та поточний облік у землеволодіннях та землекористуваннях.
79. Зміст та порядок проведення бонітування ґрунтів у сільськогосподарських підприємствах.
80. Зміст і порядок проведення економічної оцінки земель у сільськогосподарських підприємствах.
81. Призначення, форма та зміст земельно-кадастрової документації у сільських (селищних) радах і сільськогосподарських підприємствах.
82. Зміст і методика визначення кадастрового оціночного балу на сільськогосподарські землі. Кадастровий гектар.
83. Основні вимоги щодо заповнення земельно-кадастрових документів.
84. Контроль та експертиза використання матеріалів для заповнення земельно-кадастрових книг.
85. Земельно-кадастровий план (карта) сільських (селищних) рад, їх зміст та призначення.
86. Графічний облік у сільській (селищній) раді та сільськогосподарському підприємстві. Порядок його проведення.

87. Використання земельно-кадастрових документів у виробничій діяльності сільськогосподарських підприємств.

Методичне забезпечення

1. *Державний земельний кадастр. Частина І. Оцінка земель. Навч. Посіб* // Шарий Г.І., Єрмоленко Д.А., Литвиненко Т.П. - Полтава: ПолтНТУ, 2014.
2. *Державний земельний кадастр. Частина ІІ. Державна земельна реєстрація. Кількісний та якісний облік земель. Застосування даних земельного кадастру* Навч. Посіб // Шарий Г.І., Тимошевський В.В., Карюк А.М. - Полтава: ПолтНТУ, 2014.
3. *Програмне забезпечення землевпорядних та земельно-кадастрових робіт: навч. посібник.* / В.В. Тимошевський, А.С. Попов / Харк. нац. аграр. ун-т. – Х., 2011. – 163 с.

Рекомендована література

Базова

1. *Теоретичні основи державного земельного кадастру: Навч. посіб.* // М.Г. Ступень, Р.Й. Гулько, О.Я. Микула та ін.; За заг. ред. М.Г. Ступеня. – Львів: Новий Світ–2000, 2003. – 336 с.
2. *Основи земельного кадастру: Навч. посіб.* // Володін М.О. – Київ, 2000. – 320с.
3. *Методичні основи грошової оцінки земель в Україні: Наук. Вид.* / Ю.Ф. Дехтяренко, М.Г. Лихогруд, Ю.М. Манцевич, Ю.М. Палеха. – К.: Профі, 2007. – 256 с.
4. *Сучасні питання нормативної грошової оцінки земель: навчальний посібник* / А.П. Вервейко, Л.В. Сухомлін, О.П. Гаража. – Х.: Стиль издат, 2012. – 350 с.
5. *Управління земельними ресурсами: Кадастрова діяльність та інформаційні системи, Т. 3.: наук. вид.* / А.С. Попов, А.О. Луньов, С.Г. Могильний, Д.Ю. Гавриленко, А.А. Шоломицький. – Донецьк: УНИТЕХ, 2012. – 445 с.
6. *Управління земельними ресурсами: Законодавча база, Т. 1.: наук. вид.* / О.І. Мітрофанова, М.О. Пілічева, А.Я. Сохнич, О.О. Костишин, М.В. Смолярчук, А.П. Лізунова, А.С. Попов. – Донецьк: УНИТЕХ, 2012. – 406 с.

Допоміжна

1. *Земельний Кодекс України.* зі змінами від 28.12.2007. – Інфодиск, 2008.
2. *Про Державний земельний кадастр: Закон України від 07.07.2011 р. №3613-VI* // Відомості Верховної Ради України від 24.02.2012. – 2012. – № 8. – С.348, ст. 61.
3. *Порядок ведення Державного земельного кадастру: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.10.2012 р. № 1051* // Урядовий кур'єр від 27.11.2012 р. – № 218.
4. *Про затвердження форм державної статистичної звітності з земельних ресурсів та Інструкції з заповнення державної статистичної звітності з кількісного обліку земель (форми №№ 6-зем, ба-зем, бб-зем, 2-зем):*

наказ Держкомстату України: від 05.11.1998 р. № 377 // Офіц. вісн. України. – 1998. – № 50. – С. 218.

5. *Положення Про Державне агентство земельних ресурсів України*: Указ Президент України від 08.04.2011р. № 445/2011 // Уряд. кур'єр. – 2011. – № 80.

6. *Кадастр населених пунктів*: Підр. / М.Г. Ступень, Р.Й. Гулько, О.Я. Микула, Н.Р. Шпик. – Л.: Новий Світ, 2004. – 392 с.

7. *Магазинчиков Т.П.* Земельний кадастр: Підр. – Львів: Світ. – 452с.

8. *Методика бонитировки природных условий района*: Экономическая оценка земли / Г.С. Гречаненко, В.Н. Дьяченко, В.Д. Муха и др. // Вестник сельскохозяйственной науки. – 1990. – №7. – С. 14-19.

9. *Містобудівний кадастр*: Навч. Посіб. / М.Г. Ступень, І.М. Добрянський, О.Я. Микула Н.Р. Шпик. – Львів: ЛДАУ, 2003. – 224 с.

10. *Технические указания по проведению экономической земель (в условиях Украинской ССР)* / Госагропром УССР ВАСХНИЛ ОЮ, Укразепроект. – К., 1998. – 57с.

Інформаційні ресурси

1. Робоча програма з дисципліни «Державний земельний кадастр» для студентів освітнього рівня «бакалавр» спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».

2. <http://zakon4.rada.gov.ua>

3. <http://www.dazru.gov.ua>

4. <http://www.dzk.gov.ua/>

5. <http://www.myland.org.ua>

6. <http://zsu.org.ua>

7. <http://zem.ua>